

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

Συντομογραφίες & Ακρωνύμια.....	7
ΠΡΟΛΕΓΟΜΕΝΑ Καθηγητή Μηνά Αλ. Αλεξιάδη, Προέδρου της Διοικούσας Επιτροπής και Διευθυντή του Ινστιτούτου	11
ΠΡΟΛΟΓΟΣ.....	15
ΕΙΣΑΓΩΓΗ	19
1. Άγιος Ιωάννης Καρπάθιος και ασκητική - νηπτική γραμματεία.....	19
2. Μεθοδολογία και δομή της εργασίας.....	28

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΠΡΩΤΟ

Βίος και χρονολόγηση

1.1 Οι πληροφορίες στις Πηγές	33
1.2 Ιστορία της Έρευνας: παλαιότεροι και σύγχρονοι μελετητές του Ιωάννη	36
1.2.1 Απόπειρες χρονολόγησης του Καρπαθίου	36
1.2.2 Το ζήτημα της μοναχικής πολιτείας και της επισκοπείας του Ιωάννη.....	42
1.2.3 Οι αιγιματικές Ινδίες.....	48
1.2.4 Η μόρφωση του Ιωάννη	50
1.3 Χριστιανική Εκκλησία και Μοναχισμός στην Κάρπαθο	53
1.4 Προς μία ανασύνθεση του Βίου του αγίου: Ο Ιωάννης ως μοναχός – Ο Ιωάννης ως επίσκοπος.....	57

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΔΕΥΤΕΡΟ

Το συγγραφικό έργο

2.1 Χειρόγραφη Παράδοση.....	61
2.2 Έργα γνήσια και αμφιβαλλόμενα – Έντυπες εκδόσεις και μεταφράσεις... ..	62
2.2.1 Τα Παιραινεντικά (ή Παρακλητικά ή Παραμυθητικά) Κεφάλαια.....	63
2.2.2 Ο Λόγος – Επιστολή προς τους Ινδούς μοναχούς.....	65
2.2.3 Τα Θεολογικά και Γνωστικά Κεφάλαια.....	67
2.2.4 Αμφιβαλλόμενα / νόθα	70

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΤΡΙΤΟ

Το περιεχόμενο του έργου: θεολογική και ασκητική αποτίμηση

3.1 Το θεολογικό υπόβαθρο της ασκητικής πνευματικότητας.....	73
3.1.1 Θεός και κόσμος	74
3.1.2 Θεός και άνθρωπος.....	79

3.2 Η ασκητική πορεία προς την τελείωση.....	102
3.2.1 Πρακτική Γνώση (Πράξη).....	103
3.2.2 Φυσική και θεολογική γνώση (Θεωρία και Τελείωση)	129
3.3 Ο Ιωάννης ως πνευματικός πατέρας	132
3.4 Χρήση και ερμηνεία της Αγίας Γραφής στο έργο του Ιωάννη	135
3.5 Το πνευματικό περιβάλλον του Ιωάννη.....	137
3.5.1 Φιλοσοφικά στοιχεία και επιδράσεις.....	137
3.5.2 Εξαρτήσεις από άλλους εκκλησιαστικούς συγγραφείς και χρονολόγηση.....	140
3.6 Η θέση του Ιωάννου Καρπαθίου στη νηπτική-πουχαστική παράδοση...	145

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΤΕΤΑΡΤΟ

Η πρόσληψη του έργου του Ιωάννη: παρελθόν, παρόν, μέλλον

4.1 Η Φιλοκαλία τών Ἱερών Νηπητικῶν	149
4.2 Διάδοση του Ιωάννη στον Ορθόδοξο Μοναχισμό – Λαϊκή απήχηση του έργου του	152
4.3 Σύγχρονες αναφορές στις διδασχές του Ιωάννη.....	154
4.4 Η προοπτική της διδασκαλίας του Ιωάννη έναντι των προκλήσεων της εποχής μας.....	156

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΠΕΜΠΤΟ

Τιμή του αγίου

5.1 Ασκητισμός και αγιότητα: η περίπτωση του Ιωάννου του Καρπαθίου	161
5.1.1 Άγιοι και αγιότητα.....	161
5.1.2 Η αγιότητα του Ιωάννου του Καρπαθίου.....	163
5.1.3 Όσιοι: οι άγιοι ασκητές.....	165
5.2 Η ένταξη του Ιωάννη στο Αγιολόγιο της Ορθοδόξου Ανατολικής Εκκλησίας.....	166
5.2.1 Επίσημη ένταξη στο Αγιολόγιο - Εορτολόγιο: γενική θεώρηση.....	167
5.2.2 Επίσημη ένταξη στο Αγιολόγιο: η περίπτωση του αγ. Ιωάννου του Καρπαθίου.....	169
5.3 Εικονογράφηση και Ακολουθία του οσίου και Θεοφόρου Πατρός νημών Ιωάννου του Καρπαθίου	175
ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ.....	179
SUMMARY	187
ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ	189
ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ «Εικόνες και Χάρτες».....	203
ΕΥΡΕΤΗΡΙΟ ευρετήριο όρων και κυρίων ονομάτων.....	211
ΔΗΜΟΣΙΕΥΜΑΤΑ ΤΟΥ ΙΝΣΤΙΤΟΥΤΟΥ	241